EINFÜHRUNG

ВСТУП

INTRODUCTION

Das 1923 gegründete Odesa Museum für Westliche und Östliche Kunst beherbergt eine breit aufgestellte kunst- und kulturgeschichtliche Sammlung. Ein Schwerpunkt besteht in dem facettenreichen Bestand westeuropäischer Malerei des 15. bis 20. Jahrhunderts. Dieser umfasst auch die hier gezeigten Porträts historischer Persönlichkeiten mit Bezug zu Odesa. Die Dargestellten stammen aus unterschiedlichen Ländern. Ihre Bildnisse spiegeln die Internationalität der Hafenstadt im 18. und 19. Jahrhundert. Sie wurden von Künstlern aus Südtirol, England, Polen und Italien gemalt.

Der in Neapel aufgewachsene Joseph de Ribas (1749–1800) und der russische Graf Michail Woronzow (1782–1856) prägen die Geschichte Odesas: De Ribas initiiert die Gründung der Stadt 1794 im Auftrag von Kaiserin Katharina II. (1729–1796). Woronzow ist als russischer Generalgouverneur oberster Verwalter der südlichen Region des russländischen Imperiums, die damals „Neurussland“ heißt. Er entwickelt Odesa zu einer sich Westeuropa öffnenden modernen Hafenstadt. Als Repräsentanten russischer, imperialer Expansionspolitik werden beide Männer in der Ukraine heute auch kritisch gesehen.

Заснований 1923 року Одеський музей західного і східного мистецтва володіє багатою культурно-історичною колекцією. Один із найкращих її відділів – зібрання західноєвропейського живопису з 15 до 20 століття, що вражає своєю різноманітністю. До цієї частини колекції належать і представлені тут портрети історичних осіб, чиє життя було пов’язане з Одесою. Герої й героїні цих портретів походять із різних країн, що відображає інтернаціональність портового міста у 18 й 19 століттях. Виконані картини художниками з Південного Тиролю, Англії, Польщі й Італії.

Йосип Дерібас (Хосе де Рібас, 1749–1800), який виріс у Неаполі й російський граф Михайло Воронцов (1782–1856) здійснили значний вплив на історію Одеси: Дерібас за наказом Катерини II (1729–1796) у 1749 році ініціював заснування міста. Воронцов, як російський генерал-губернатор, був найвищим управителем південного регіону Російської імперії, Новоросійського і Бессарабського генерал-губернаторства. Він розвивав Одесу, перетворюючи її на портове місто, відкрите для Західної Європи. Обох цих діячів у сучасній Україні розглядають критично – як представників експансіоністської політики Російської імперії.

Founded in 1923, the Odesa Museum of Western and Eastern Art houses an extensive art- and cultural-historical collection. One focal point is the diverse collection of Western European paintings from the 15th to the 20th century. This also includes the portraits of historical figures with a connection to Odesa displayed here. The sitters come from various countries. Their portraits reflect the international character of the harbour city in the 18th and 19th centuries. They are painted by artists from South Tyrol, England, Poland and Italy.

Joseph de Ribas (1749–1800), who grew up in Naples, and the Russian Count Mikhail Vorontsov (1782–1856) shape the history of Odesa: De Ribas initiates the foundation of the city in 1794 on behalf of Empress Catherine II (1729–1796). As Russian Governor General, Vorontsov is the chief administrator of the southern region of the Russian Empire, then called ‘New Russia’. He develops Odesa into a modern port city open to Western Europe. As representatives of Russian imperial expansionism, both men are still viewed critically in Ukraine today.

MARIENBILDER

ЗОБРАЖЕННЯ ДІВИ МАРІЇ

MARIAN PAINTINGS

Die Darstellung Marias, der Mutter Jesu, gehört zu den ältesten Bildaufgaben der europäischen Malerei. Die Sammlung aus Odesa umfasst Marienbilder aus der Zeit vom 16. bis zum 19. Jahrhundert. Die Darstellungen reichen von der *Thronenden Madonna mit Kind und Johannesknaben* des Florentiner Renaissancekünstlers Francesco Granacci über den anmutigen *Madonnenkopf* des italienischen Barockmeisters Sassoferrato bis hin zu der stillenden *Mutter mit Kind* in der Tischlerwerkstatt von Pascal Dagnan-Bouveret, einem französischen Maler des späten 19. Jahrhunderts. Gemälde der Muttergottes sind durch die Epochen hindurch nicht nur Ausdruck des Glaubens, sondern auch Spiegel der künstlerischen und spirituellen Strömungen ihrer Zeit.

Зображення Марії, матері Ісуса Христа, належить до найстаріших мотивів європейського живопису. Одеська колекція включає зображення Діви Марії, які були написані з 16 до 19 століття. Це зображення від *«Мадонни на троні з немовлям, Іваном Хрестителем та Архангелом Михаїлом»* флорентійського художника доби Ренесансу Франческо Граначчі, до милої голівки Мадонни італійського барокового майстра Сассоферато й до *«Матері з немовлям» («Божа мати в теслярській майстерні»)* Паскаля Даньяна-Бувре, французького художника кінця 19 століття. Зображення Божої матері упродовж століть були не лише проявом віри, але й відображали мистецькі й духовні настрої свого часу.

The depiction of Mary, the mother of Jesus, is one of the oldest themes in European painting. The Odesa collection includes Marian paintings from the 16th to the 19th centuries. They range from the *Virgin and Child Enthroned with Young John the Baptist* by the Florentine Renaissance artist Francesco Granacci, to the graceful *Head of the Virgin* by the Italian Baroque master Sassoferrato, to the breastfeeding *Mother with Child* in a carpenter's workshop by the late 19th-century French painter Pascal Dagnan-Bouveret. Throughout the ages, paintings of the Virgin Mary are not only an expression of faith, but also a reflection of the artistic and spiritual trends of their time.

BIBLISCHE UND MYTHOLOGISCHE HISTORIEN AUS ITALIEN

БІБЛІЙНІ ТА МІФОЛОГІЧНІ ІСТОРІЇ З ІТАЛІЇ

BIBLICAL AND MYTHOLOGICAL HISTORY PAINTINGS FROM ITALY

Ein Schwerpunkt der Sammlung aus Odesa liegt auf italienischen Gemälden des 17. und 18. Jahrhunderts. Die Historienmalerei ist mit biblischen und mythologischen Geschichten sowie Heiligendarstellungen vertreten. Die Sujets spiegeln die tiefe Religiosität der Zeit, aber auch das neu erwachte Interesse an den Erzählungen der Antike. Dazu gehört etwa der Mythos von der Entführung der Königstochter Europa. Realitätsnahe und oft dramatische Darstellungen wie diejenigen Bernardo Strozzis vergegenwärtigen biblische Ereignisse.

Die Historien dienen der Festigung des christlichen Glaubens und als vorbildhafte oder warnende Beispiele menschlichen Verhaltens. Auch Bilder einzelner Heiliger in Halbfigur, wie etwa der kraftstrotzende heilige Hieronymus von Giuseppe Antonio Pianca, sollen die religiöse Versenkung und Erbauung fördern.

Важливою частиною одеської колекції є італійські картини 17 й 18 століть. Історичний живопис представлений міфологічними й біблійними історіями та зображеннями святих. Сюжети картин відображають глибоку релігійність того часу, але також і заново пробуджений інтерес до античності, зокрема до міфу про викрадення царівни Європи. Реалістичність і драматизм, як на багатьох картинах Бернардо Строцці, наближають біблійні історії до глядачів.

Ці історії служили для зміцнення християнської віри, використовувалися як зразки достойної поведінки або для застереження. Поясні зображення окремих святих, як, наприклад, Святого Ієроніма авторства Джузеппе Антоніо П'янки, мали сприяти зануренню в релігійні почуття й духовному очищенню.

One of the main focuses of the Odesa collection is Italian painting from the 17th and 18th centuries. History painting is well represented with biblical and mythological stories as well as depictions of saints. The subjects reflect the deep religiosity of the time, but also the newly awakened interest in the stories of antiquity. These include the myth of the abduction of the king's daughter Europa. Realistic and often dramatic depictions, such as those by Bernardo Strozzi, bring biblical events to life.

History paintings serve to reinforce the Christian faith and provide exemplary or cautionary examples of human behaviour. Images of individual saints in half-length figures, such as the vigorous St Jerome by Giuseppe Antonio Pianca, are also intended to promote religious contemplation and edification.

BIBLISCHE UND MYTHOLOGISCHE HISTORIEN AUS DEN NIEDERLANDEN

БІБЛІЙНІ ТА МІФОЛОГІЧНІ ІСТОРІЇ З НІДЕРЛАНДІВ

BIBLICAL AND MYTHOLOGICAL HISTORY PAINTINGS FROM THE NETHERLANDS

Ein weiterer Fokus der Sammlung richtet sich auf Werke der nördlichen und südlichen Niederlande des 17. Jahrhunderts. Die Historienmalerei wird zu dieser Zeit aufgrund ihrer Themen als ranghöchste unter den Kunstgattungen betrachtet und erzielt die besten Preise. Einige Werke aus Odesa zeigen selten dargestellte alttestamentliche Sujets wie die Geschichte von *David und Abigail* oder *Abraham und die drei Engel* von Hendrik Mommers. Solche Bilder vermitteln neben ihrer religiösen Botschaft auch moralisierende Inhalte.

Außerdem bieten antike ebenso wie biblische Erzählungen die Möglichkeit der Aktdarstellung, wie etwa die Gemälde *Lot und seine Töchter* oder *Der trunkene Herkules* verdeutlichen. In der Frühen Neuzeit bedarf es einer inhaltlichen Rechtfertigung, um nackte Körper darzustellen.

У фокусі одеської колекції також роботи із Півночі та Півдня Нідерландів 17 століття. У той час історичний живопис з огляду на його тематику розглядався як найвищий серед усіх жанрів культури,тому, відповідно, цінувався найдорожче. На деяких роботах з Одеси ми бачимо старозавітні сюжети, до яких не часто зверталися художники. Це, наприклад, історії Давида й Авігайли чи Авраама й трьох янголів авторства Гендріка Моммерса. Такі картини, окрім релігійного послання, передавали також моралізаторський зміст.

Крім того, античні й біблійні історії відкривали можливість зображення оголеного тіла, що демонструють такі роботи, як, наприклад, *«Лот і його доньки»* або *«П'яний Геркулес»*. За Раннього Нового часу зображення голого тіла неодмінно мало бути виправдане змістом картин.

Another focus of the collection is on 17th-century paintings from the northern and southern Netherlands. During this period, history painting is considered to be the most prestigious genre of art due to its subject matter and fetches the highest prices. Some works from Odesa show rarely depicted Old Testament themes, such as the story of *David and Abigail* or Hendrik Mommers's *Abraham and the Three Angels*. In addition to their religious content, such paintings also convey a moral message.

Moreover, both ancient and biblical narratives offer the possibility of depicting nudes, as the paintings of *Lot and His Daughters* or *The Drunken Hercules* show. In the early modern period, the depiction of naked bodies requires a justification in terms of content.

STILLLEBEN MIT FRÜCHTEN UND TIEREN

НАТЮРМОРТИ З ФРУКТАМИ И ТВАРИНАМИ

STILL LIFES OF FRUIT AND ANIMALS

Gegen Ende des 16. Jahrhunderts entwickeln sich Darstellungen unbelebter Objekte allmählich zu einer eigenständigen Kunstgattung, dem Stillleben. Es hat seine Blütezeit in den Niederlanden des 17. Jahrhunderts und bildet verschiedene Formen aus. In der Sammlung aus Odesa finden sich mehrere Stillleben von Malern, die in Antwerpen tätig waren: Alexander Adriaenssen, Cornelis de Heem und Pieter Boel sind Spezialisten für Fisch-, Prunk- und Jagdbeutestillleben. Auf kunstvolle Weise arangieren sie Fische, Früchte, teures Geschirr und erlegte Vögel. Überfluss und Reichtum drücken sich besonders deutlich in Cornelis de Heems *Stillleben mit Hummer* aus. Er setzt Delikatessen und Luxusgüter geschickt in Szene. Mit der äußerst naturgetreuen Wiedergabe der Gegenstände stellen die Maler ihr Können unter Beweis.

Наприкінці 16 століття зображення неживих об'єктів поступово розвинулося до окремого жанру мистецтва, натюрморту. Розквіт натюрморту відбувся у 17 столітті в Нідерландах, тоді виникли його найрізноманітніші форми. До одеської колекції увійшли багато натюрмортів художників, які працювали в Антверпені: Александр Адріенссен, Корнеліс де Гем та Пітер Буль спеціалізувалися на натюрмортах із рибою, коштовностями та дичиною. Вони майстерно поєднували на своїх картинах рибу, фрукти, дорогий посуд і птахів. Надмірна розкіш і багатство знайшли особливо яскраве відображення у *«Натюрморті з омаром»* Корнеліса де Гема. Він вправно компонує делікатеси й коштовні речі. Художники демонстрували свої вміння, зображуючи предмети надзвичайно реалістично.

Towards the end of the 16th century, the depiction of inanimate objects gradually developes into a separate art genre, the still life. It flourishes in the Netherlands in the 17th century and developes in various forms. The Odesa collection includes several still lifes by painters based in Antwerp: Alexander Adriaenssen, Cornelis de Heem and Pieter Boel specialise in fish, ceremonial and hunting still lifes. They skilfully arrange fish, fruit, expensive tableware and hunted birds. Cornelis de Heem's *Still Life with Lobster* is a particularly striking expression of opulence and wealth. He skilfully stages delicacies and luxury goods. The painters' skill is evident in the extremely lifelike rendering of the objects.

PORTRÄTS UND CHARAKTERKÖPFE

ПОРТРЕТИ Й ТИПАЖНІ ЗОБРАЖЕННЯ

PORTRAITS AND CHARACTER HEADS

In der Frühen Neuzeit ist die Darstellung im Porträt den gehobenen Gesellschaftsschichten vorbehalten. Porträts sollen die Erinnerung an die Dargestellten über deren Tod hinaus bewahren. Außerdem erfüllen sie repräsentative Zwecke: Sie verdeutlichen den sozialen Status, die positiven Eigenschaften und Verdienste der Porträtierten. Die meisten Bildnisse werden im Auftrag geschaffen und bieten den Malern und Malerinnen eine wichtige Einnahmequelle. Aber auch Porträts von Familienmitgliedern der Künstler gehören zu der Gattung, wie die einfühlsamen Bildnisse der Ehefrauen und Kinder von Johann Baptist von Lampi d. Ä. und Anton Graff zeigen.

Charakterköpfe wie diejenigen Abraham Bloemaerts sind nicht als Porträts zu verstehen. Sie werden für den freien Kunstmarkt gemalt. Ihre Käufer und Käuferinnen interessieren sich für ausdrucksstarke Physiognomien und das malerische Können der Schöpfer, nicht für die Identität der Modelle.

За Раннього Нового часу портретні зображення виконувалися переважно для представників вищих кіл суспільства. Портрети мали зберігати спогади про людей і після їхньої смерті. Також портрети виконували репрезентативні функції: вказували на соціальний статус, позитивні риси та заслуги зображених. Більшість портретів виконувалися на замовлення, відповідно, це було важливе джерело заробітку для митців і мисткинь. Але портрети членів родин художників також були важливими у цьому жанрі, як свідчать чуттєві зображення дружин та дітей Йоганна Баптиста фон Лампі старшого та Антона Ґраффа.

Типажні зображення, такі як на роботах Абрагама Блумарта, не слід розуміти як портрети. Їх виконували для вільного продажу. Потенційних покупців цікавила виразна фізіогноміка й уміння авторів, а не відтворення зовнішності моделі.

In the early modern period, representation in portraiture is reserved for the upper echelons of society. Portraits serve to commemorate the sitter after their death. They also fulfil representative purposes: they illustrate the social status, positive qualities and achievements of the sitter. Most portraits are commissioned and provide an important source of income for artists. However, the genre also includes portraits of artists' family members, such as the sensitive portraits of the wives and children of Johann Baptist von Lampi the Elder and Anton Graff.

Character heads, such as those by Abraham Bloemaert, should not be considered portraits. They are painted for the free art market. Their buyers are interested in the expressive physiognomies and the painterly skill of the artists, not in the identity of the models.

GENREBILDER: SOLDATEN, BAUERN, KOMÖDIANTEN

ЖАНРОВІ КАРТИНИ: СОЛДАТИ, СЕЛЯНИ, КОМЕДІАНТИ

GENRE PAINTINGS: SOLDIERS, PEASANTS, COMEDIANS

Genrebilder zeigen im Unterschied zu Historiengemälden anonyme Figuren, die der eigenen Zeit der Maler entstammen und verschiedenen gesellschaftlichen Schichten angehören können. Sie sind als Spiegelbilder der Gesellschaft zu verstehen und vermitteln moralisierende Botschaften. Die kleinformatigen Tafeln von Rauchern und Zechern in der Kneipe aus dem Odesa Museum stehen beispielhaft für die niederländische Genremalerei des 17. Jahrhunderts. Derartige Sujets erfreuen sich zu ihrer Entstehungszeit großer Beliebtheit und werden auf dem freien Kunstmarkt verkauft.

Der wohl ungewöhnlichste italienische Genremaler des 18. Jahrhunderts ist Alessandro Magnasco. Zwei seiner Großformate rücken mit den *Mönchen bei der Rasur* und der *Erholung der Komödianten* ungewöhnliche und selten dargestellte Sujets in den Fokus.

На жанрових картинах, на відміну від історичних, зображувалися анонімні фігури з різних суспільних верств того часу, коли жили самі майстри. Такі роботи слід розуміти як віддзеркалення суспільства, що містять у собі моралізаторські послання. Так, роботи малого формату із зображенням курців та гульвіс з одеської колекції, є характерними для нідерландського жанрового живопису 17 століття. Такі сюжети свого часу користувалися великою популярністю й виконувалися для вільного продажу.

Напевно, найбільш незвичайним майстром італійського жанрового живопису 18 століття був Алессандро Маньяско. Дві його великоформатні роботи, *«Гоління ченців»* та *«Відпочинок комедіантів»*, привертають увагу до нетипових і рідко зображуваних сюжетів.

Unlike history paintings, genre paintings depict anonymous figures from the painters' own time, who may belong to different social classes. They are meant to reflect society and convey moral messages. The small-format panels of smokers and revelers in taverns from the Odesa museum are examples of 17th-century Dutch genre painting. Such subjects are very popular at the time of their creation and sell well on the art market.

Probably the most unusual Italian genre painter of the 18th century is Alessandro Magnasco. Two of his large formats focus on uncommon and rarely depicted subjects: *Monks Shaving* and *Rest of the Comedians*.

LANDSCHAFTEN UND STADTANSICHTEN

ПЕЙЗАЖІ Й МІСЬКІ КРАЄВИДИ

LANDSCAPES AND CITY VIEWS

Im Laufe des 16. Jahrhundert entwickelt sich die Landschaftsmalerei zu einer eigenständigen Kunstgattung. Die Landschaftsbilder aus dem Odesa Museum vermitteln einen Eindruck von der Vielseitigkeit der Landschaftsmalerei des 17. und 18. Jahrhunderts. Es sind Paradies-, Dorf-, Stadt- und Seelandschaften vertreten, außerdem südliche Landschaften mit antik anmutenden Bauwerken sowie wilde Naturdarstellungen. Sie sind alle mit menschlichen Figuren ausstaffiert. Adam und Eva im Hintergrund von Roelant Saverys Tafel *Paradies* machen aus der Landschaft die Darstellung des Sündenfalls. Auch stilistisch zeigt sich eine große Vielfalt: Sie reicht von der zarten Malerei Saverys bis hin zu dem in temperamentvollen Pinselstrichen ausgeführten Werk Alessandro Magnascos.

Упродовж 16 століття пейзажний живопис розвинувся до самостійного жанру мистецтва. Картини з одеського зібрання дають уявлення про багатогранність пейзажного живопису 17 й 18 століть. Це краєвиди раю, сіл, міст, моря, окрім цього південні ландшафти з будівлями в античному стилі та зображення дикої природи. На всіх цих пейзажах присутні також людські фігури. Адам і Єва на задньому плані картини *«Рай»* Руланта Саверея перетворюють зображення краєвиду на зображення гріхопадіння. Ці пейзажі демонструють також велике стилістичне різноманіття: від ніжності картин Саверея до драматичних мазків у роботі Алессандро Маньяско.

In the course of the 16th century, landscape painting develops into a genre in its own right. The landscape paintings in the Odesa museum give an impression of the versatility of landscape painting in the 17th and 18th centuries. They include scenes of Paradise and villages, city- and seascapes, as well as southern landscapes with antique-looking buildings and wild depictions of nature. They are all embellished with human figures. Adam and Eve in the background of Roelant Savery's *Paradise* turn the landscape into a depiction of the Fall of Man. There is also great stylistic variety, from the delicate manner of Savery's painting to the bold brushstrokes of Alessandro Magnasco.

LICHT UND FARBE IN DER MALEREI DES 19. JAHRHUNDERTS

СВІТЛО Й КОЛІР У ЖИВОПИСІ 19 СТОЛІТТЯ

LIGHT AND COLOUR IN 19TH-CENTURY PAINTING

Etwa ein Drittel der Werke aus dem Odesa Museum stammt aus dem 19. Jahrhundert. Die Maler interessieren sich vor allem für die atmosphärischen Wirkungen des Lichts und die Ausdruckskraft der Farben. Die *Winterlandschaft* des vielgereisten Andreas Achenbach repräsentiert die Düsseldorfer Malerschule. Zudem umfasst die Sammlung Werke französischer und anderer west- sowie nordeuropäischer Maler. Sie setzen sich mit den Errungenschaften der Plein-Air-Malerei und des Impressionismus auseinander. Der Norweger Frits Thaulow, Cousin von Edvard Munch, ist bekannt für seine naturgetreue Darstellung bewegter Wasseroberflächen. Emile Claus gehört zu den führenden Malern des belgischen Luminismus. Eine besondere Entdeckung ist der *Streit der Kutscher* von Jules-Alexis Muenier: Die südfranzösische Landschaft in lichten Pastellfarben bildet einen schockierenden Kontrast zu der brutalen Szene im Bildvordergrund.

Близько третини робіт з одеської колекції датовано 19 століттям. Художників цікавили передусім атмосферні ефекти світла й виразність кольорів. *«Зимовий краєвид»* Андреаса Ахенбаха представляє дюссельдорфську школу живопису. До колекції також увійшли роботи французьких художників та багатьох інших майстрів із Західної та Північної Європи, які працювали зі здобутками пленерного живопису та імпресіонізму. Норвежець Фрітц Таулов, двоюрідний брат Едвард Мунка, відомий своїми надзвичайно реалістичними зображеннями рухомої поверхні води. Еміль Клаус належить до провідних майстрів бельгійського люмінізму. Особливим відкриттям стала картина *«Сварка візників»* Жюля-Алексі Меньє: пейзаж Півдня Франції в ясних пастельних тонах створює шокуючий контраст до брутальної сцени на першому плані.

About a third of the works in the Odesa museum date from the 19th century. Their painters are primarily interested in the atmospheric effects of light and the expressive power of colour. The *Winter Landscape* by the much-travelled Andreas Achenbach represents the Düsseldorf School of painting. The collection also includes works by French and other Western and Northern European artists. They explore the achievements of plein-air painting and Impressionism. The Norwegian Frits Thaulow, a cousin of Edvard Munch, is renowned for his lifelike depictions of moving water. Emile Claus is one of the leading painters of Belgian Luminism. A special discovery is Jules-Alexis Muenier's *The Coachmen's Quarrel*: the southern French landscape in pale pastels contrasts shockingly with the brutal scene in the foreground.

VON	NACH
ОДЕСА	BERLIN

EUROPÄISCHE MALEREI DES 16. BIS 19. JAHRHUNDERTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЖИВОПИС XVI–XIX СТОЛІТЬ

EUROPEAN PAINTING FROM THE 16TH TO 19TH CENTURY

VON ODESA NACH BERLIN. EIN DEUTSCH-UKRAINISCHES KOOPERATIONSPROJEKT

Nach Beginn des russischen Angriffskriegs am 24. Februar 2022 werden die bedeutendsten Gemälde des Odesa Museums für Westliche und Östliche Kunst zu ihrem Schutz in ein ukrainisches Notlager gebracht.

Da enge Berührungspunkte mit den Berliner Sammlungen bestehen, initiieren das Museum in Odesa, die Berliner Gemäldegalerie und die Alte Nationalgalerie ein Kooperationsprojekt: Ziel ist eine Ausstellung in Berlin. Im September 2023 können 74 größtenteils ungerahmte Bilder aus dem ukrainischen Notlager nach Berlin transportiert werden. Später kommen noch zwei Evangelisten von Frans Hals hinzu, die nach Kriegsbeginn nach Vilnius entliehen worden waren.

Für die Ausstellung werden 60 Gemälde aus Odesa ausgewählt und mit schlichten, dunklen Rahmen versehen. Ein Teil der Bilder wird im Dialog mit Arbeiten der Berliner Bestände gezeigt, um so vertiefende Einblicke in kunst- und kulturhistorische Zusammenhänge zu ermöglichen.

Das Projekt ist Ausdruck der engen kulturellen Beziehungen zwischen Deutschland und der Ukraine und wird von der Beauftragten der Bundesregierung für Kultur und Medien unterstützt.

З ОДЕСИ В БЕРЛІН. ПРОЄКТ НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ

Після повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року найбільш важливі картини Одеського музею західного і східного мистецтва були перевезені у тимчасове сховище в Україні.

Оскільки в одеської колекції є багато точок перетину з колекціями берлінських картинних галерей, Одеський музей західного і східного мистецтва, Берлінська картинна галерея і Стара національна галерея ініціювали спільний проєкт, метою якого була організація виставки в Берліні. У вересні 2023 року 74 картини, переважно без рам, були перевезені з українського тимчасового сховища до Берліна. Згодом до них додалися два євангелісти Франса Галса, які після початку повномасштабної війни були позичені у Вільнюс.

Для виставки були обрані 60 картин з Одеси й узяті у прості темні рами. Частина картин експонується в діалозі з роботами із берлінських колекцій, що дозволяє глибше розкрити культурні й культурно-історичні зв'язки.

Цей проєкт засвідчує тісні культурні зв'язки між Німеччиною й Україною та відбувається за підтримки Федеральної уповноваженої з культури й ЗМІ.

FROM ODESA TO BERLIN. A GERMAN-UKRAINIAN COOPERATION PROJECT

Following the outbreak of the Russian war of aggression on 24 February 2022, the most important paintings from the Odesa Museum of Western and Eastern Art are moved to an emergency storage facility in Ukraine for protection.

As there are close links with the Berlin collections, the museum in Odesa, the Berlin Gemäldegalerie and the Alte Nationalgalerie initiate a cooperation project with the aim of organising an exhibition in Berlin. In September 2023, 74 mostly unframed paintings are transported from the Ukrainian emergency storage facility to Berlin. Two Evangelists by Frans Hals, on loan to Vilnius after the outbreak of the war, are added later.

Sixty paintings from Odesa are selected for the exhibition and given simple, dark frames. Some of the paintings are displayed in dialogue with works from the Berlin collections in order to provide a deeper insight into their art- and cultural-historical contexts.

The project is an expression of the close cultural ties between Germany and Ukraine and is supported by the Federal Government Commissioner for Culture and the Media.